

Міністерство освіти і науки України

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ І МЕТОДИКА
ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА
ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ»**

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції з міжнародною участю**

(Лист ІМЗО № 21/08-57 від 12 січня 2024 року)

18 квітня 2024 року

Харків, ХНАДУ

Інноваційні технології і методика викладання гуманітарних дисциплін: теорія і практика технічних закладів вищої освіти : матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції з проблем вищої освіти і науки, м. Харків, 18 квітня 2024 року. Харків: ХНАДУ, 2024. 140 с.

У збірнику репрезентовано наукові розвідки учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції з проблем вищої освіти і науки «Інноваційні технології і методика викладання гуманітарних дисциплін: теорія і практика технічних закладів вищої освіти». Тезові матеріали подано в авторській редакції й автори публікацій несуть персональну відповідальність за порушення правил академічної доброчесності.

Головні тематичні напрямки наукової конференції: *історико-культурологічні дисципліни: новітній зміст для формування ціннісних проукраїнських поглядів; інноваційні технології ефективного навчання фахової мови в технічних закладах вищої освіти; поєднання новітніх і традиційних методів навчання у мовній підготовці освітніх мігрантів на початковому етапі навчання ; психолого-педагогічні засади організації навчального процесу: питання адаптації та інтеграції іноземних студентів у освітній простір ЗВО.*

Збірник матеріалів конференції стане в нагоді для широкого кола зацікавлених осіб – науковців, викладачів закладів вищої освіти, викладачів закладів фахової передвищої освіти.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ГОЛОВА:

Батракова А.Г. – професор, доктор технічних наук, перший проректор Харківського національного автомобільно-дорожнього університету;

ЗАСТУПНИКИ:

Холодов А.П. – доцент, кандидат технічних наук, декан факультету підготовки іноземних громадян ХНАДУ;

Нікуліна Н.В. – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства ХНАДУ;

Опришко Н.О. – доцент, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри філології та лінгводидактики ХНАДУ;

Моргунова Н.С. – доцент, кандидат психологічних наук, завідувач кафедри мовної підготовки ХНАДУ;

Ніколаєнко О.О. – професор, доктор історичних наук, професор кафедри історії України ХНПУ імені Г.С.Сковороди;

Міняйло Р.В. – доцент, доктор філологічних наук, професор кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської облради;

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

Книшенко Н.П. – доцент, кандидат філологічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри українознавства ХНАДУ;

Приходько С.О. – доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філології та лінгводидактики ХНАДУ;

Рязанцева Д.В. – доцент, кандидат філологічних наук, доцент кафедри мовної підготовки ХНАДУ.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР:

Книшенко Н.П. – доцент, кандидат філологічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри українознавства ХНАДУ.

Секція 2. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ ФАХОВОЇ МОВИ В ТЕХНІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бабай Л.В.

Адаптація студентів старших курсів до майбутньої професійної діяльності..... 31

Бугаєвська Ю.В.

Удосконалення мовленнєвих навичок професійного спілкування..... 34

Карась А.В.

Інноваційні тенденції у процесі підготовки майбутніх фахівців 36

Кібенко Л.М.

Цифрова компетентність – важлива складова академічної успішності здобувачів вищої освіти..... 38

Книшенко Н.П.

Професіоналізація терміноосвіти здобувачів дорожньо-будівельної галузі як одна з умов результативної діяльності..... 41

Князь Т.М.

Формування мовленнєвої компетентності майбутніх фахівців з геодезії та землеустрою 43

Ланова І.В.

Професійна мовленнєва компетентність – обов'язкова складова підготовки майбутніх фахівців 46

Михайлюк Н.В.

Фахова іноземна мова..... 48

Нікуліна Н.В.

Навчальна дисципліна «Науковий стиль мовлення» як вибіркового компонента циклу третього освітньо-наукового рівня вищої освіти 50

ФАХОВА ІНОЗЕМНА МОВА

Михайлюк Наталія Володимирівна

старший викладач кафедри іноземних мов

та міжкультурної комунікації ХНЕУ імені Семена Кузнеця

e-mail: mnv_fr@ukr.net

Основне призначення іноземної мови полягає у сприянні в оволодінні студентами уміннями і навичками спілкуватися в усній і писемній формах відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях.

Навчання фахової мови базується на формуванні в студентів фахової комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок, що відповідають стандарту B2. Розвиток фахової комунікативної компетенції залежить від соціокультурних і соціолінгвістичних знань, умінь і навичок, які забезпечують входження особистості в інший соціум і сприяють її соціалізації в новому для неї суспільстві.

Фахова комунікативна компетенція – це навички і вміння, які забезпечують кваліфіковану професійну діяльність у приватній, суспільній, професійній та освітніх сферах спілкування в багатонаціональному суспільстві з представниками інших культур. Ця компетенція розвивається насамперед через формування навичок і вмінь в основних видах мовленнєвої діяльності, що охоплює рецепцію, продукцію, інтеракцію, медіацію та реалізується як у письмовій, так і в усній формах. Вони формуються, розвиваються та вдосконалюються у межах як повсякденних, так і фахово зорієнтованих ситуаціях.

До цієї компетенції належать передовсім фахові навички та знання, досвід, розуміння специфічної фахової постановки питання та міжпредметних взаємозв'язків, а також уміння цілеспрямовано та технічно бездоганно вирішувати професійні завдання та проблеми. Фахова компетенція на заняттях з

іноземної мови формується через розвиток навичок і вмінь: володіти основними вміннями на загальному професійному рівні (ведення розмови, аргументація, унаочнення, презентація тощо); розкривати та відтворювати фаховий зміст комунікативними прийомами зі специфічним фаховим наповненням (дефініція, опис тощо).

Реалізації поставленої мети сприяє використання текстів спеціальної тематики, робота із галузевою термінологією, підготовка повідомлень, пов'язаних із обраним фахом.

Основними комунікативними вміннями є: вміння розуміти зі слуху зміст автентичних текстів; вміння здійснювати усномовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах) в процесі ділових контактів, ділових зустрічей, нарад; вміння розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею; вміння вести ділову та професійну кореспонденцію з високим ступенем граматичної коректності.

Вивчаючи фахову іноземну мову, студенти повинні розуміти повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі; розуміти наміри мовця і комунікативні наслідки його висловлювання; чітко аргументувати свої позиції відносно актуальних тем в академічному та професійному житті, володіти мовним етикетом спілкування: мовні моделі звертання, ввічливості, вибачення, погодження тощо; оформлювати у вигляді перекладу і реферування рідною мовою інформацію, одержану з іноземних джерел; створювати і готувати ділову та професійну кореспонденцію з високим рівнем граматичної коректності; вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; здійснювати переклад автентичної літератури за профілем спеціальності [1].

Список використаних джерел:

1.Фахова іноземна мова. URL: http://www.liberal1.chnu.edu.ua/?page_id=697.